

Időutazás a Délmagyarországgal: 1948, az államosítás éve (39. rész)

„Bárcsak ott tartanánk, ahol Jugoszlávia”

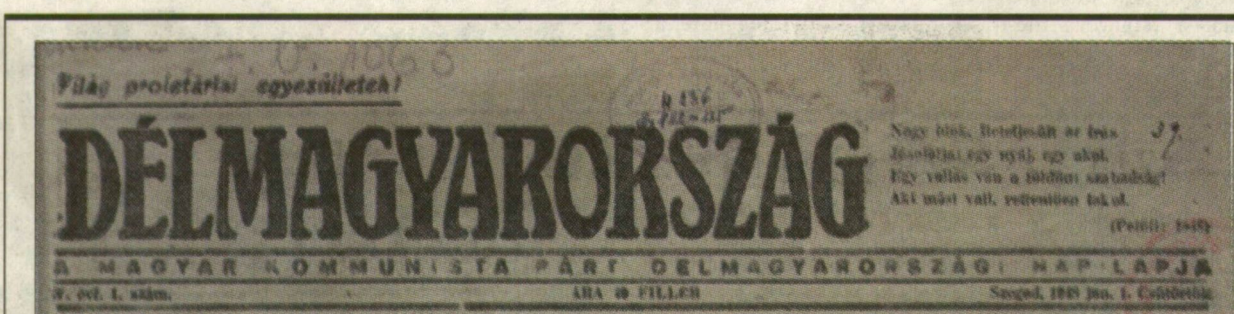
Amíg 1947 átmeneti könnyebbséget hozott, 1948-ban ismét egyre jobban átpolitizálódik az élet és a Délmagyarország. Ebben az évben már elképzelhetetlen lenne az olyan piaci riport, mint amilyen sorozatunk korábbi, '47-es részében ismertettünk. A szegénységről már nem esik szó a lapban, annál inkább munkaversenyről, államosításról.

A szigorodó világban újra és újra előfordul, hogy nem zár tökéletesen az (ön)cenzúra. Így aztán még bebecsúznak olyan információk a lapba, amelyeket aligha vehetett jó néven az akkori pártvezetés.

Jugoszlávia, a legek országa

Nyilván a politikai bakik birodalmába tartozik az is, hogy január 17-én a következő címmel jelenhetett meg egy riport a DM 3. oldalán: „Bárcsak már mi is ott tartanánk, ahol jugoszláv szomszédaink – állapítja meg a Boszniából visszatért magyar kőműves”. Pedig Titó és Jugoszlávia egyre keményebb célponttá válik a DM-ben is. Mindenesetre tanulságos az írás, amelyből érdemes idézni: „Jugoszlávia az ötéves terv keretén belül végzi el az újjáépítést, amely a maga nemében óriási méreteket ölt. A hatalmas tempóban folyó újjáépítési munka következtében nagyon sok szakmában munkahiány mutatkozik. Mint ismeretes a magyarországi munkanélküliség leküzdésére az építőmunkások szakszervezete több ezer munkanélküli részére teremtett munkaalkalmat Jugoszláviában. Lapunk munkatársa felkereste Kertész Antal szőregi kőművest, aki öt és fél hónapig dolgozott Jugoszláviában és megkérte őt, hogy mondja el élményeit.”

És az élmények sorában sem utolsó az a mondat, amit alcímként dob föl a lap: „Három és félezer forintot takarítottam meg fél év alatt”. Mindenesetre Jugoszláviát nem győztük irigyelni a '80-as évek közepéig.

95 ÉV – 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes írásából. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelik benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is.

Szoros összefüggés van az új szegedi Tiszahíd és a magyar kommunista mozgalom között

Gerő Ernő elvtárs közlekedésügyi miniszter több mint ötvenezer ember jelenlétében avatta fel a közúti hidat

Tudtunk már a kőműves újjáépítéséről, most a közlekedésügyi miniszter avatásáról olvashatunk. A cikk szerint a híd avatására Gerő Ernő elvtárs személyesen érkezett Szegedre. A híd avatásán részt vettek a magyar kommunista párt vezetői, a szegedi munkáspárt tagjai, a városi és megyei tanácsok képviselői, valamint a híd építési munkásai. A híd avatása után a miniszter beszélt a híd jelentőségéről és a magyar kommunista mozgalom szerepéről a híd építésében.

A DM 1. oldala 1948. november 23-áról. Minden a párt érdeme

Egy biztos, Szegeden nemcsak megta-
karításról nem lehetett beszélni, de a vá-
rost nyomasztóan sújtotta a munkanél-
küliség is. Erről is tanúskodik a január
27-i lap, a következő címmel: „A város
háziipari tanfolyamán Csuhepít, strand-
ruhát készít 210 munkanélküli
asszony”. Ami egyúttal képzési célokat
is szolgált, hogy egy majdan alakítandó
háziipari szövetkezetben munkát talál-
hassanak.

Árdrágítás és államosítás

Egyre több hír szól a lapban a növekvő
terrorról. Február 21-én például arról ír
a DM, hogy „8 évi fegyháza ítélték a si-
lány munkásbancsot gyártó Zsurkó

Jánost”. És a tudósítás: „Hatalmas ér-
deklődés mellett hirdette ki ítéletét a
munkásbíróság Zsurkó János cipőgyá-
ros bűnügyében. Dr. Vadász István ál-
lamügyész súlyos büntetés kiszabását
kérte, mert kapzsiság vezette a gyárost
arra, hogy a kisemberek típuslábbelijé-
ből szerezzen vagyonát minőségrontás
útján, hogy ebből önmagának jobbléte
tudjon biztosítani. A munkásbíróság
bűnösnek mondta ki Zsurkót folytatla-
gosan elkövetett közellátás érdekét ve-
szélyeztető büntetben és egyrendbeli
folytatolagosan elkövetett árdrágító
visszaélés büntetében és ezért nyolcévi
fegyházbüntetésre, 5 évi jogvesztésre,
30 ezer forint pénzbüntetésre, 100.000

forint vagyoni elégtétel megfizetésére
ítelte. Öt évre kitiltotta Szegedről, ci-
pésziparendélyét örök időre elvonták,
azonnali cégtörést rendeltek el, öt évre
eltiltották a cipőkereskedés gyakorlásá-
tól, üzlethelyiségét igénybe veszik és az
ítéletet köteles saját költségén hírlapilag
közvetíteni.”

Hogy volt-e valami vétke Zsurkó Já-
nosnak vagy csak a politikának nem tet-
szett, nem tudni. Valószínű azonban,
hogy az akkor már eldöntött államosí-
tásnak ágyazhattak meg ezzel az ítélet-
tel is. Mert március 26-án már arról szá-
mol be a lap, hogy: „A hároméves terv
sikeres végrehajtása érdekében – Álla-
mosítják a 100 főnyi alkalmazotti lét-
számot elérő vagy meghaladó ipari vál-
lalatokat

Kártalanítják az államosított vállal-
atok tulajdonosait – 31 névszerint felsó-
rolt vállalatot is államosítanak – Mun-
kásigazgatók kerülnek az újszegedi és a
szegedi kendergyár, valamint a Délma-
gyarországi cipőgyár élére.”

Március 28-án már arról szól a DM,
hogy „Nő vezeti a második szegedi tex-
tilüzem termelési harcát – Beiktatták
Nagygyörgy Máriát a Szegedi Kenderfo-
nó munkásigazgatóját”. És idézzük az új

igazgatót: „A népi demokrácia üres rak-
tárakat vett át, nem mutathatta meg ez-
idáig, hogy mit kíván adni a munkások-
nak. Töltsük meg a raktárakat és akkor
olyan életmódot, életszínvonalat terem-
tünk, ami még a munkásosztály törté-
netében nem volt, hangzottatta hosszú,
dörgő tapsoktól félbeszakítva.” Hát, ha
ez ilyen egyszerű lett volna...

A híd és a párt

Tanulságosak Gerő Ernő, a „hídverő”
szavai, amelyeket a szegedi közúti híd
avatásán mondott, s amelyeket novem-
ber 23-i számában idéz a DM: „Szoros
összefüggés van az új szegedi Tiszahíd
és a magyar kommunista mozgalom kö-
zött – Gerő Ernő elvtárs közlekedésügyi
miniszter több mint ötvenezer ember je-
lenlétében avatta fel a közúti hidat –
Meg kell emlékeznünk a Magyar Kom-
munista Párttól és a Magyar Dolgozók
Pártjáról – szólnak a lap címei, majd a
szöveg: „Mindez azt mutatja – mondat-
ta Gerő elvtárs, – ha nem lett volna Ma-
gyarországon Kommunista Párt, – nem
volna népi demokrácia, s ha nem volna
népi demokrácia, akkor nem segítette
volna a kormány Szeged városát abban,
hogy ilyen rövid idő alatt felépíthessék a
fasiszták által lerombolt szegedi Tisza
hidat.”

No comment!

Akár szívderítő is lehetne a DM júni-
us 20-i írása, amely jelzi, hogy bizonyos
szempontból nem sokat változott a vi-
lág. A „Hajrá Szeged” című anyagból ki-
derül, a városnak már akkor sem igen
tellett minőségi focira. Ahogyan a lap ír-
ja: „A Szeged NB I. csapata ma délután
6 órakor a stadionban sorsdöntő mérkő-
zésre áll ki, amelyen végleg el fog dőlni,
hogy megmaradhat-e az NB I-ben. A
csapat ősze kezdődött és egész idény
végéig tartó szerencsétlen körülményso-
rozat után került ebbe a helyzetbe, így
utolsó két mérkőzésén feltétlenül győz-
ni kell, ha nem akar kiesni az NB I-ből.”

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

ÓRIÁSI KEDVEZMÉNY!

FÜGGÖNYVÁSÁR Várja Klára és Béla

I. osztályú német és magyar **FÜGGÖNYÖK**

A város legnagyobb választékával már 10 éve a félegyháziaktól.

SZEGED, Ifjúsági Ház (Felsőüzem utca 2.)

2005. március 22-23. (kedd-szerda) **9-17 óráig.**

„Az elégedett vevő visszatér!”
Őn jött már nálunk?

PERZA GALÉRIA

Iráni, kézi csomózású PERZSASZŐNYEGEK HÚSVÉTI AKCIÓJA

20-30%

március 16-31-ig

Nyitva: h.-p.: 10-17-ig • Szeged Forrás Szállóban
Mobil: 20/385-3123 • Honlap: <http://web.axelero.hu/parszit>

OTTHONI PRÓBALEHETŐSÉG

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság értékesíteni kívánja az 1/1 tulajdonában lévő alábbi ingatlant:

Szeged, Martonosi u. 25. alatt található, 630 m² alap-területű, „lakóház, udvar” megnevezésű természetben beépítetlen telek.

A MOL Rt. ajánlati kötöttségét kizárja, valamint fenntartja magának a jogot, hogy az ingatlan értékesítésétől az eljárás bármely szakaszában elálljon! Az értékesítési eljárás a MOL Rt. belső utasításai és szabályai szerint történik, hogy amennyiben ugyanarra az ingatlanra több érvényes ajánlat érkezik, úgy kiíró az ajánlattevők között versenytárgyalást tarthat. A versenytárgyaláson való részvétel feltételeit a versenytárgyalási meghívó tartalmazza.

Az ingatlanokkal kapcsolatos részletes információ kérhető a **1/464-1455 és 1/464-4622** telefonszámokon, illetve az alábbi címen:

MOL Rt. Ingatlangezdekeltetés (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.)

www.mol.hu HATÁRTALAN LENDÜLET

A TvNetwork Telekommunikációs Szolg. Rt. PROGRAMOZÓ

MUNKATÁRSÁKAT KERES SZEGEDI MUNKÁHELYRE.

Jelentkezési feltétel: C, C++, Visual Studio, MFC, SQL programozásban szakmai tapasztalat, alapfokú számítógép-kezelési ismeret. Unix ismeretek előny jelentenek. Lelkes, dinamikus terhelhető csapatmunkát keresünk. Önéletrajzokat, pályázatokat postán a 6701 Szeged, Pf.: 986 címre várjuk.

Információ: **62/567-842**

MEGJELENÉS: 2005. MÁRCIUS

A CÉGEK névjegye

ÚJ CITROËN C4 ELISMERÉSRE MÉLTÓ TECHNOLOGIA

ÚJ CITROËN C4 már **3 199 000** forinttól!

Jövőbe mutató technológia különleges kedvezményekkel, csak márciusban!

CITROËN C3 Kedvezmény*: **350 000** forint

CITROËN XSARA PICASSO Kedvezmény*: **550 000** forint

Az ajánlat érvényes: 2005. március 1-től a készlet erejéig, de legkésőbb március 31-ig, a kijelölt Citroën márkakereskedésekben. Az ajánlat flotta- és más kedvezményekkel nem vonható össze. *A mindenkorú listából.

www.zixem.hu **A CITROËN a TOTAL-t választotta.**

ZIXEM 2000N KFT.
6728 Szeged, Dorozsmai út 6.
Tel.: (62) 549-666. Fax: (62) 549-669
E-mail: info@zixem.hu

CITROËN A stílus útján

SCHIEDEL A kéményrendszer **CONSTRUMA** **AKCIÓ! -30%**

2005. március 20. és április 15. között a hat méternél nagyobb UNI*** PLUS kéményrendszer vásárlásakor az UNI PLUS kéményfej csomagra 30% kedvezményt adunk!

Termékeinket keresse az építőanyag kereskedőknél!

Schiedel Kéménygyár Kft.
8200 Veszprém, Kistó u. 12.
Tel.: 88/576-700
Fax: 88/576-704
www.schiedel.hu

„A” pavilon 113/a stand

TISZA Volán **A Tisza Volán Rt. tájékoztatja a Tisztelt Utazóközönséget, hogy a 2005. március 27-28-i húsvéti ünnepek körüli napokon a helyi, helyközi és távolsági autóbusszjáratok – a menetrendi naptár szerint – az alábbiakban részletezetteknek megfelelően közlekednek:**

2005. március

23. (szerda) munkanap (a hetek utolsó tanítási napja)
24. (csütörtök) munkanap (tanítási szünet)
25. (péntek) a hetek utolsó munkanapja (tanítási szünet)
26. (szombat) szabadnap
27. Húsvét (vasárnap) munkaszüneti nap
28. Húsvét (hétfő) munkaszüneti nap (a hetek első munkanapját megelőző nap)
29. (kedd) munkanap (a hetek első tanítási napját megelőző napja)
30. (szerda) munkanap (a hetek első tanítási napja)

**Szeged, valamint a megye városainak helyi közlekedési rendje meg-
egyezik a menetrendi naptár szerint szabályozottakkal. A tavaszi tanítási szünet 2005. március 24-29-ig tart, ezen időszak alatt az iskolai előadási napokra meghirdetett járatok nem közlekednek.**

A távolsági közlekedésben a felsőfokú tanítézmények eltérő oktatási szünete miatt (március 29. – április 3.) a hetek utolsó tanítási napjára és a hetek első tanítási napját megelőző napjára meghirdetett járatok – a menetrendi naptárról eltérően – március 25-én és április 3-án közlekednek.

Ezenfelül a **Szeged-Enying**, valamint a **Szeged-Báttonya** (5020/225., 224. sz.) között közlekedő járatokat március 23-án; 29-én és április 1-jén is közlekedtetjük.

Eltérő közlekedési rend kerül alkalmazásra a Szeged-Zalaegerszeg viszonylatú gyorsjáratok esetében, melyek mindkét irányban március 24-én, 25-én, valamint április 3-án közlekednek.

A nemzetközi járatok és a „budapesti kisegítő Expressz járat” közlekedtetésében változás nincs, azokat a fentiek nem érintik.

A szabályozás kizárólag a Tisza Volán Rt. által közlekedtetett menetrend szerinti járatokra vonatkozik, más társaságok eltérő munkarendben is közlekedhetnek.

Az utazási tudnivalókkal kapcsolatban bővebb információval az autóbussz-állomásokon, a forgalomirányító helyeken, illetve Szegeden a Közösségkapcsolatok Irodájában (telefon: 62/550-180) is rendelkezésre állnak.